

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 168/06
05.04.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vladimira Tamaša, predsednika veća, Ljubice Milutinović, Sofije Vagner - Ličenoski, Ljiljane Ivković - Jovanović i Nadežde Radević, članova veća, u parnici tužilaca AA, VV, VV, GG i DD, koje zastupa AB, adv., protiv tuženih "ĐĐ" i Fonda EE, radi poništaja sporazuma o prestanku radnog odnosa i ugovora o kreditu, odlučujući o reviziji tužilaca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Valjevu Gž.1.br.162/05 od 18.3.2005. godine, u sednici veća održanoj 5.4.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilaca, izjavljena protiv presude Okružnog suda u Valjevu Gž.1.br.162/05 od 18.3.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Valjevu Gž.1.br.162/05 od 18.3.2005. godine, odbijena je žalba tužilaca i potvrđena presuda Opštinskog suda u Valjevu P.816/02 od 22.4.2004. godine, kojom je stavom prvim izreke odbijen tužbeni zahtev tužilje AA da se poništi pismeni sporazum o prestanku radnog odnosa br.1204 od 16.7.1999. godine, zaključen između tužilje i prvotuzenog "ĐĐ" i da se obaveže "ĐĐ" da tužilju vrati u radni odnos i prizna joj sva prava iz radnog odnosa počev od 10.8.1999. godine. Stavom drugim odbijen je zahtev tužilje AA da se poništi ugovor o kreditiranju za organizovanje poljoprivredne proizvodnje, zaključen između tužilje i tuženog Fonda EE br. ___ od __.1999. godine i br. ___ od __.1999. godine. Stavom trećim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužioca BB da se poništi pismeni sporazum o prestanku radnog odnosa tužioca br.32/20-82 od 21.3.2000. godine i da se obaveže "ĐĐ" da tužioca vrati u radni odnos, prizna sva prava iz radnog odnosa počev od 7.4.2000. godine. Stavom četvrtim je odbijen tužbeni zahtev tužioca BB da se poništi pismeni sporazum o prestanku radnog odnosa br.913 od 4.4.2000. godine. Stavom petim odbijen je tužbeni zahtev VV da se poništi pismeni sporazum o prestanku radnog odnosa br.1133 od 14.7.1999. godine, zaključen između tužioca i tuženog "ĐĐ" i da se obaveže "ĐĐ" da tužioca vrati u radni odnos i prizna sva prava iz radnog odnosa počev od 29.7.1999. godine. Stavom sedmim odbijen je tužbeni zahtev tužioca VV da se poništi ugovor o kreditiranju za organizovanje poljoprivredne proizvodnje zaključen između tužioca i tuženog Fonda EE br. ___ od __.1999. godine br.1365/99 od 22.6.1999. godine. Stavom sedmim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužioca GG da se poništi pismeni sporazum o prestanku radnog odnosa br.1089 od 14.7.1999. godine, zaključen između tužioca i prvotuzenog "ĐĐ" i da se obaveže "ĐĐ" da tužioca vrati u radni odnos i prizna sva prava iz radnog odnosa počev od 29.7.1999. godine. Stavom sedmim izreke odbijen je tužbeni zahtev GG da se poništi ugovor o kreditiranju za organizovanje poljoprivredne proizvodnje zaključen između tužioca i tuženog Fonda EE br. ___ od __.1999. godine i br.1288/99 od 22.6.1999. godine. Stavom osmim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužioca DD da se poništi pismeni sporazum o prestanku radnog odnosa br.32/20-225 od 7.6.2000. godine, zaključen između tužioca i tuženog "ĐĐ", te da se obaveže "ĐĐ" da tužioca vrati u radni odnos i prizna pravo iz radnog odnosa počev od 30.6.2000. godine. Stavom devetim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužioca DD da se poništi ugovor o kreditiranju za organizovanje poljoprivredne proizvodnje zaključen između tužioca i tuženog Fonda EE br. ___ od __.2000. godine.

Protiv presude Okružnog suda u Valjevu tužioci su blagovremeno izjavili reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl. 386. Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ" br.4/77) u vezi sa čl.491. st.4. ("Službeni glasnik RS" br.125. od 22.11.2004. godine), Vrhovni sud je našao da revizija tužilaca nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.354. st.2. tač.11. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a ni bitna povreda iz čl.354. st.1. Zakona o parničnom postupku, zbog kojih se može izjaviti revizija u smislu čl.385. st.1. tač. 2. Zakona o parničnom postupku, a da je to bilo ili moglo biti od uticaja na donošenje zakonite i pravilne presude.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužioci su sa tuženim Fondom za razvoj Republike Srbije zaključili ugovore o kreditiranju na osnovu kojih su svi tužioci dobili jedan kredit u visini od 72.200,00 dinara za kupovinu koka nosilja i drugi kredit od 20.000,00 dinara za zasađivanje 0,3 hektara višnje. Kredit se mogao vratiti novčano ili naturalno u roku od 6 godina, s tim što otplata kredita počinje po isteku mirovanja od jedne godine u 4 godišnje rate, kamatnom stopom koja se obračunava na nivou eskontne stope Narodne banke Jugoslavije. Kao uslov za dobijanje kredita predviđen je sporazumni prestanak radnog odnosa tužilaca sa tuženim. Krediti su zaključeni u vreme kada je od strane Republičke vlade donet operativni program mera za realizaciju ekonomsko - socijalnog programa zapošljavanja i obnove ratom oštećenih preduzeća od 10.6.1999. godine. Sporazumi o prestanku

radnog odnosa i ugovori o kreditu zaključeni su posle više održanih sastanaka na kojima je tužiocima objasnjeno šta su njihova prava i obaveze. Oni su znali da je tuženi za vreme poslednjeg rata bombardovan i da je bilo teško obezbeđenje radnih mesta. Drugotuženi je u toku 1999. godine tužiocima ponudio zaključenje aneksa ugovora o kreditu tako što se kredit umanjuje za 30.000,00 dinara s tim što je tužiocima izvršen otpis svih kamata uz njihovu obavezu da vrate nominalni iznos kredita umanjen za 30.000,00 dinara u rokovima koji su predviđeni ugovorom.

Na ovako utvrđeno činjenično stanje pravilno je primenjeno materijalno pravo kada je tužbeni zahtev radi poništaja ugovor o kreditima i poništaja sporazuma o prestanku radnog odnosa odbijen kao neosnovan.

Sporazum o prestanku radnog odnosa i ugovora o kreditu nisu ništavi iz razloga apsolutne ništavosti niti ispunjavaju uslove za poništenje iz razloga relativne ništavosti.

Predmet ugovora i sporazuma o prestanku radnog odnosa je moguć, dopušten i određen pa oba akta nisu ništava u smislu čl.47. Zakona o obligacionim odnosima. Obaveza stranaka ima dopušten osnov koji nije protivan prinudnim propisima, javnom poretku ili dobrim običajima zbog čega se ne može zahtevati utvrđenje ništavosti ugovora po čl.52. Zakona o obligacionim odnosima, niti između stranaka postoji nespornost o pravnoj prirodi, osnovu i predmetu obaveze da ugovor ne bi nastao.

Tužiocima nisu bili u zabludi niti su prevareni od strane drugih ugovornih strana (tuženih) sprovođenjem ili održavanjem u zabludi u nameri da se navedu na zaključenje ugovora jer su oba akta potpisana posle pregovora i više održanih sastanaka, pa su tužiocima znali i morali znati predmet, sadržinu i posledice ugovaranja, imajući u vidu namere stranaka, običaje, objektivne okolnosti i sve druge okolnosti koje su prethodile zaključenju spornih akata. Oni su posebno bili upoznati sa načinom obračuna kamata, pa se iz tog razloga ne može zahtevati poništaj ugovora zbog bitne zablude. Međutim, ovaj razlog (i da postoji) u pogledu volje je u toku parnice otklonjen, jer je drugotuženi tužiocima izvršio otpis dela kredita i otpis kamata.

S obzirom da ugovori nisu ništavi a ni rušljivi, to nisu ispunjeni uslovi za utvrđenje ništavosti i primenu posledica ništavosti iz čl.103. i 104. Zakona o obligacionim odnosima kao ni za poništenje ugovora iz čl.111. i 112. i posledica ništavosti u smislu čl.113. Zakona o obligacionim odnosima.

Imajući u vidu izloženo neosnovani su revizijski navodi u kojima se ističe da je zaključenjem ugovora i sporazumnim prestankom radnog odnosa osim istaknutog povređeno načelo ekvivalencije (jednake vrednosti uzajamnih davanja) iz čl.15. Zakona o obligacionim odnosima, da operativnim programom mera Vlade Republike Srbije nije predviđena obaveza plaćanja kamate na kredite solidarnosti i da bi povraćaj ostatka uzetog kredita bio u suprotnosti sa moralom (kredit bi morali da vraćaju lica koja su oštećena usled ratnih dejstava).

Na osnovu čl.393. Zakona o parničnom postupku Vrhovni sud Srbije je odlučio kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Vladimir Tamaš, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dm